

ચાલાક ચકલી

— વાસુદેવ સોઢા

એક હતી ચકલી. એને ખૂબ તરસ લાગી. તે ઊડતી ઊડતી તળાવને કાંઠે આવી. તળાવ ખૂબ મોટું હતું. તેમાં ખૂબ પાણી હતું.

આ તળાવમાં એક મગર રહેતો હતો. મગર બહુ જ જબરો હતો. એ મોં ફાડીને તળાવના કાંઠે પડ્યો હતો. એનું મોં પાણીની બહાર દેખાતું હતું અને આખું શરીર પાણીની અંદર હતું.

મગરને ખૂબ જ ભૂખ લાગી હતી. કંઈ ખાવાનું મળ્યું ન હતું. કોઈ શિકાર આવે તો એને ખાઉં, એવું મનોમન વિચારતો હતો. શિકાર આવવાની વાટ જોતો હતો.

એવામાં એક ચકલી ઠેકડા મારતી મારતી પાણી પીવા માટે આવી. મગરે આંખ ઉઘાડીને જોયું. વાહ, સરસ મજાની ચકલી. નાની નાની. ખાવાની મજા પડી જશે. નાની ચકલીથી પેટ નહિ ભરાય, પણ ભૂખ જરૂર ઓછી થશે. ચકલી તો ચકલી.

ચાલ એને ખાઉં.

ચકલીએ પાણીમાં ચાંચ બોળી, એક ટીપું પાણી પીધું, ત્યાં તો સરૂરૂ કરતો મગર એની પાસે ગયો. મોં ફાડીને બોલ્યો.

‘ચકલી ચકલી, હું તને ખાઉં...’

મગરનો અવાજ સાંભળીને ચકલી ફફડી ગઈ. એણે ઊંચું જોયું. ‘ઓ બાપ રે, મગર ! હવે શું કરવું?’

‘ના... મગરભાઈ ના, મને ના ખાશો.’

‘હું તો ખાવાનો, મને બહુ ભૂખ લાગી છે...’ મગરે આંખો કાઢી.

‘મગરભાઈ, હું તો તમારી બહેન છું. તમે મારા ભાઈ છો. તમે ભાઈ થઈને મને મારશો?’ ચકલી બોલી.

મગર વિચારતો થઈ ગયો. એ કંઈ બોલ્યો નહીં, ચકલી પાણી પીને ઊડી ગઈ.

થોડી વારે મગરને સમજાયું. હું રહું પાણીમાં. ચકલી રહે જમીન પર, તો એ મારી બહેન કેવી રીતે થાય? મારે ને એને શી લેવાદેવા? નક્કી ચકલી મને બનાવી ગઈ. હવે આવે ત્યારે વાત.

બીજા દિવસે ચકલી ફરી આવી. આજે એને મગરની બીક ન હતી. એ તો સીધી ગઈ પાણી પીવા. પાણીમાં ચાંચ બોળીને ટેસથી પાણી પીવા લાગી.

ત્યાં તો મગર દોડ્યો. ચકલી સામે મોં ફાડીને ઊભો રહ્યો.

‘ચકલી ચકલી, હું તને ખાઉં...’

‘અરે મગરભાઈ, મને ખાશો?’

‘હા... હા... તને જરૂર ખાઈશ.’ મગર ખિજાઈ ગયો.

‘મગરભાઈ, ભૂલી ગયા? તમે મારા ભાઈ ને હું તમારી બહેન. બહેનને મારશો? બહેનને ખાશો?’ ચકલીએ પાંખ ફફડાવી ડોક નીચી કરીને કહ્યું.

મગરભાઈ તો વિચારમાં પડી ગયા. ચકલી પાણી પીને ફરફર કરતી ઊડી ગઈ.

મગર એકલો પડ્યો અને વિચારે ચડ્યો. આજેય હું છેતરાયો. ચકલી તો આકાશે ઊડે.

હું પાણીમાં ડૂબકી મારું. મારે ને એને શું ? એ મારી બહેન કેવી રીતે થાય ? કંઈ સમજાતું નથી. ચકલી મને પાછી મૂરખ બનાવી ગઈ કે શું ? મારે કોઈકને પૂછવું પડશે.

તળાવના કાંઠા પર એક કરોળિયાનું જાળું. તેમાં એક કરોળિયો રહે. મગર ગયો કરોળિયા પાસે.

‘એચ કરોળિયાભાઈ... મને એક વાતનો ખુલાસો કરશો ?’

‘હા બોલો... બોલો મગરભાઈ, શી વાત છે ?’ કરોળિયો હરખાઈને બોલ્યો.

‘આ ચકલી કહે છે કે એ મારી બહેન થાય. શું આ સાચું છે ?’

કરોળિયાભાઈ ખડખડાટ હસી પડ્યા.

‘કેમ હસી પડ્યા કરોળિયાભાઈ ?’ મગરે પૂછ્યું.

‘લે તમને એટલીયે ખબર નથી ? એ તો તમારી બહેન જ થાય ને !’ કરોળિયો બોલ્યો.

‘પણ કેવી રીતે ? એ જમીન પર રહે, ઝાડ પર ચડે. આકાશે ઊડે. એને પીંછાં... જ્યારે હું પાણીમાં તરું. મારે માથે ભીંગડાં... મારે ને એને શી સગાઈ ?’ મગર શંકાથી બોલ્યો.

‘બહુ સીધી વાત છે મગરભાઈ... બહુ સીધી વાત છે. જેમ ચકલી તમારી બહેન, એમ હુંય તમારો ભાઈ થાઉં.’ કરોળિયો બોલ્યો.

મગરને નવાઈ લાગી. ચકલી મારી બહેન, કરોળિયો મારો ભાઈ... પણ સગાઈ ? મને સમજાવોને ભાઈ ?

‘જુઓ મગરભાઈ... ચકલીનો જન્મ ઈંડામાંથી. મારો જન્મ ઈંડામાંથી. તમારો જન્મ પણ ઈંડામાંથી. આપણા સૌનો જન્મ ઈંડામાંથી. તેથી આપણે સૌ ભાઈ-બહેન ! બોલો હવે તો સમજાયું ને ?’ કરોળિયાએ હસીને કહ્યું.

‘હા... હા... એ સગાઈ સાચી ! મગરે માથું હલાવ્યું અને ખુશ થતો થતો સરૂરૂર કરતો પાણીમાં સરકી ગયો.’

